

บทที่ 6

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

งานการศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ห้วงวิวัฒนาการทางบุคลิกภาพของผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เข้าใจถึง การเปลี่ยนแปลงทางแนวคิดเกี่ยวกับบุคลิกลักษณะของผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ ในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน ตลอดจนศึกษาหาปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการกำหนดองค์ประกอบทางบุคลิกภาพของผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ จากอดีต จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2498-พ.ศ. 2535)

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ครอบคลุมแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ เป็นกรอบการศึกษา คือ แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน ทฤษฎีการคาดหวังจากสื่อ แนวคิดเรื่องบุคลิกภาพ และแนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์ตลอดค่านิยมทางสังคมหรือกลุ่มวิชาชีพ

แหล่งข้อมูลที่ช่วยประกอบการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล ที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับวงการข่าวโทรทัศน์ นอกจากนี้ยังมีแหล่งข้อมูลประเภทเอกสารต่าง ๆ ได้แก่ ข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร และเอกสารสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับรายการข่าวโทรทัศน์ จากอดีต จนถึงปัจจุบัน

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปผลการศึกษาดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับบุคลิกลักษณะของผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ ในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน จากอดีต จนถึงปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยดังนี้

ยุคเริ่มต้นงานข่าว

ผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ในยุคเริ่มต้น ส่วนใหญ่แล้วจะมาจากกรมประชาสัมพันธ์ ซึ่งหัวหน้าฝ่ายข่าวในขณะนั้น คือ สรรพสิริ วิจารณ์ มีอำนาจเต็มทั้งในการคัดเลือกคนเข้ามาทำงานได้เอง โดยที่ครั้งแรกจะเลือกมาจากคนในกรมประชาสัมพันธ์ก่อน เพราะมีประสบการณ์ทางด้านวิทยุอยู่ก่อน เป็นผู้ที่มีเสียงดีอยู่แล้ว ำชภาษาได้เป็นอย่างดี ออกเสียงควบกล้ำได้ชัดเจน และเมื่อบวกเข้ากับบุคลิกและภาพพจน์ทางทีวี ก็สามารถมาทำหน้าที่เป็นผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ได้

สาเหตุที่ในยุคเริ่มต้นมีเฉพาะผู้ประกาศข่าวชาย ไม่มีผู้ประกาศข่าวผู้หญิงเลย เพราะค่านิยมของยุคเริ่มต้นในขณะนั้น เชื่อว่า ผู้ชายอ่านข่าวได้น่าเชื่อถือ มีน้ำเสียงหนักแน่น อ่านข่าวอย่างจริงจัง เครื่องเครียด ซึ่งเหมาะกับการเป็นผู้ประกาศข่าวมาก เพราะข่าวในสมัยก่อนจะมีแต่ข่าวทางราชการ ข่าวพิธีการ ไม่เหมาะที่จะให้ผู้หญิงอ่าน ผู้หญิงในยุคเริ่มต้นนี้จึงเหมาะที่จะเป็นผู้ประกาศรายการเท่านั้น

เหตุผลอีกประการหนึ่งที่สถานีโทรทัศน์ ไทยทีวี ช่อง 4 มีแต่ผู้ประกาศข่าวผู้ชาย ก็เพราะเป็นการทำตามแบบแผนของ BBC เป็นการเลียนแบบต่างประเทศมา และก็เป็นข้อจำกัดของ ไทยทีวี ช่อง 4 ด้วย คือ ทางฝ่ายข่าวในขณะนั้นมีแต่ผู้ชาย ไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้หญิงเลย และทางฝ่ายข่าวก็ใช้เฉพาะคนในฝ่ายข่าวอ่านข่าวเท่านั้น ดังนั้น ในยุคของ ไทยทีวี ช่อง 4 จึงไม่มีผู้ประกาศข่าวที่เป็นผู้หญิงเลย จะมาเริ่มมีผู้หญิงอ่านข่าวก็เมื่อ ช่อง 4 ได้เปลี่ยนมาเป็น ช่อง 9 แล้ว

ยุคการปรับเปลี่ยน

ผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ในยุคที่มีการปรับเปลี่ยน มีบุคลิกภาพที่เปลี่ยนไปจากยุคเริ่มต้น คือ มีการอ่านข่าวกันเป็นทีม ทั้งผู้ประกาศชายและหญิงที่มีการแต่งกายที่สวยงาม ทันสมัย ด้วยเสื้อผ้า เครื่องประดับที่ได้รับมาจากผู้อุปถัมภ์รายการ เป็นการเพิ่มสีสันให้บรรยากาศของการอ่านข่าวดูสดชื่น น่าติดตาม ไม่ดูน่าเบื่อหน่ายอีกต่อไป การอ่านข่าวก็ใช้วิธีการแบบเล่าข่าว มากกว่าที่จะมานั่งอ่านอย่างเดียว ผู้ประกาศข่าวมีท่าทีที่ดูเป็นกันเองกับผู้ชมมากขึ้น สามารถดึงดูดให้ผู้ชมติดตามข่าวได้โดยตลอด และถึงแม้ว่าบุคลิกภาพของผู้ประกาศข่าวจะเปลี่ยนไป ไม่ดูเคร่งเครียดเหมือนกับยุคเริ่มต้นก็ตาม แต่สิ่งที่คุณประกาศข่าวในยุคนี้ยังคงยึดถืออยู่ก็คือ ต้องมีความน่าเชื่อถือ ซึ่งยังคงเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดปัจจัยหนึ่งของการทำหน้าที่ผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์

ยุคการแข่งขัน

ผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ยุคแข่งขัน เป็นยุคที่แต่ละสถานีนิยมเอาผู้ที่มีชื่อเสียงจากสาขาวิชาชีพต่าง ๆ มาทำหน้าที่เป็นผู้ประกาศข่าว ไม่ว่าจะเป็นนักวิชาการ คารานักร้อง นักแสดง เพื่อเป็นการดึงดูดผู้ชมให้หันมาชมรายการข่าวทางสถานีของแต่ละสถานี ยุคนี้จึงเป็นยุคที่เฟื่องฟูที่สุดของผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ เปรียบเสมือนกับการเป็นดารานักแสดงประเภทหนึ่ง ดังนั้น ทุกสถานีจึงต้องหาคนที่มีความสามารถมาทำหน้าที่รายงานข่าวหน้าจอโทรทัศน์ และสามารถแข่งขันกับสถานีอื่นได้ โดยไม่จำกัดว่า จะเป็นผู้หญิง หรือผู้ชาย เพราะผู้หญิงในยุคที่มีการแข่งขันสูงเช่นนี้ ต่างก็มีความสามารถเท่าเทียมกับผู้ชาย อ่านข่าวได้ดี มีความน่าเชื่อถือได้ และเป็นที่ยอมรับของผู้ชมอีกด้วย

2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องงานการกำหนดองค์ประกอบทางบุคลิกภาพของผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ ทุกยุคทุกสมัยจะมีเหมือนกัน ดังนี้

- รูปร่างหน้าตาดี
- น้ำเสียงและการพูดที่ชัดเจน
- ท่าทางเป็นผู้มีความรู้
- ลักษณะเป็นคนฉลาดมีไหวพริบ
- แสดงความเป็นผู้มีอารมณ์ขัน
- กระฉับกระเฉง และมีชีวิตชีวา
- ท่าทางเชื่อมั่นในตัวเอง
- เป็นกันเองและมีมนุษยสัมพันธ์

สิ่งเหล่านี้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ งานการกำหนดบุคลิกภาพของผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ และสิ่งที่เหมือนกันทุกยุคก็คือ การที่มีความเห็นว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของการเป็นผู้ประกาศข่าว คือการมีบุคลิกที่น่าเชื่อถือ และการมีน้ำเสียงที่น่าฟัง ชวนให้ติดตามดูข่าว

ยิ่งไปกว่านั้น ความจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารใหม่ ๆ งานการผลิตและเสนอข่าวได้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งก็ย่อมหมายถึงความสามารถในการประยุกต์ใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์การสื่อสารโทรคมนาคมเพื่อส่งเสริม เพิ่มพูนสมรรถนะ และประสิทธิภาพของการนำเสนอข่าวให้น่าประทับใจแก่ผู้รับสารมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะทักษะความชำนาญในงานด้านกราฟิกหรืออุปกรณ์ทางด้านภาพและเสียงในลักษณะที่เป็นสื่อผสม (mixed media) จึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้ภาพลักษณ์ของความเป็นผู้รู้ในเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทำให้เกิดความมั่นใจในการสื่อสารข้อมูลข่าวสารไปยังประชาชนผู้ชม ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าสมัย

ก่อน ซึ่งอาจใช้เพียงภาพยนตร์ วิดีทัศน์ และสไลด์ เท่านั้น ดังนั้นบุคลิกภาพของผู้ประกาศข่าวจึงต้องปรับเปลี่ยนไปตามวิวัฒนาการทางเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ผุดผ่องไปจากภาพของผู้ประกาศข่าวแบบเดิม ๆ ที่ผ่านมา

ข้อจำกัดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีข้อจำกัดทั้งในด้านข้อมูลทางด้านบุคคล ข้อมูลทางด้านเอกสาร และภาพที่เกี่ยวข้องกับรายการข่าว และผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ในยุคเริ่มต้นงานข่าว เนื่องจากผู้ประกาศข่าวในยุคเริ่มต้นมีอยู่ไม่มากนัก อีกทั้งผู้ชมยังไม่นิยมชมรายการข่าวเหมือนกับในปัจจุบัน ข้อมูลที่ได้มาจึงมีไม่มากนัก และข้อมูลทางด้านเอกสารที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ ก็ไม่มีผู้บันทึกไว้โดยตรง จะมีกล่าวถึงไว้บ้างในข้อมูลทางด้านข่าวโทรทัศน์ แต่ก็น้อยมาก ซึ่งทำให้การวิจัยนี้มีข้อจำกัดอยู่มากในเรื่องของข้อมูล

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

ในการศึกษาวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์วิวัฒนาการทางบุคลิกภาพของผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาในส่วนของผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ในฐานะที่ทำหน้าที่เป็นผู้ทำการสื่อสารมวลชน ไม่ได้ศึกษาในส่วนของผู้รับสาร ดังนั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลในด้านอื่น ๆ ด้วย น่าจะได้มีการศึกษาเกี่ยวกับค่านิยม ทัศนคติ และความคิดเห็น ของผู้รับสารที่มีต่อคุณสมบัติของผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์

2. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงวิวัฒนาการ ดังนั้น ข้อมูลต่าง ๆ จึงไม่สามารถเจาะลึกด้านใดด้านหนึ่งได้โดยเฉพาะ ถ้าหากมีการศึกษานเรื่องนี้ต่อไป ควรจะได้เจาะลึกถึงบุคลิกลักษณะของผู้ประกาศข่าวในยุคใดยุคหนึ่งโดยเฉพาะ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่นำเสนอมากยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย